

4T D'ESO · EB4 · UNITAT 7

El meu pressupost i el meu pla financer

Pressupost mensual, despeses fixes i variables, tècniques, prioritats i com ajustar-lo quan els diners no arriben

7

PER COMENÇAR

En aquesta unitat aprendràs a...

- Explicar per a què serveix un pressupost i com ajuda a afrontar una despesa imprevista.
- Distingir ingressos regulars i irregulars, i classificar despeses en fixes o variables i en necessàries o prescindibles.
- Calcular el saldo d'un mes i dir si hi ha superàvit, equilibri o dèficit.
- Comparar tècniques de pressupost: sobres, regla 50/30/20 i full de càlcul.
- Prioritzar despeses distingint necessitat, desig i urgència, i raonar el cost d'oportunitat.
- Passar del pressupost al pla financer: fixar objectius, projectar necessitats, ajustar un pla que no arriba i valorar el fons d'emergència.

SITUACIÓ DE PARTIDA · CAS FICTICI

Una situació de partida

Som a finals de febrer, a 4t B de l'Institut Ribera Nord de Valldelana. L'agència ha enviat el preu del viatge de final de curs: 320 € per persona (en l'exemple de la Lucía, a casa seva n'aportaran 200 i ella n'haurà de reunir 120). La Lucía s'ofereix a preparar el pressupost del grup i la Martina vol saber qui s'hi apunta. El Dani ha trobat una aplicació que «ho fa tot sol» i l'Iker pregunta una cosa incòmoda: què passa si a algú no li arriba? La Inés Varela no respon; reparteix targetes de cartolina i pregunta què hauria de passar perquè cada pla funcioni.

❓ Vols pagar un viatge de 320 € amb una paga mensual. Què és el primer que faries?

❓ Quina diferència hi ha entre una despesa que es repeteix cada mes i una que canvia d'un mes a l'altre?

❓ Un amic diu: «Jo no faig pressupost, els diners s'acaben igual». Què li respondries?

MAPA DE LA UNIDAD

Lo que vamos a ver

- **7.1** Del pressupost al pla financer
- **7.2** Despeses fixes i variables
- **7.3** Tècniques manuals i digitals
- **7.4** Prioritzar: necessitat, desig, urgència
- **7.5** Ajustar-ho quan no arriba

Un pressupost en cinc passos

1. **Ingressos**
   Anota els diners que esperes aquell mes.
2. **Despeses conegudes**
   Apunta les que ja saps i es repeteixen.
3. **Repartiment**
   Reparteix el que queda entre les altres despeses i l'estalvi.
4. **Comprovació**
   Mira que despeses més estalvi no superin els ingressos.
5. **Revisió**
   A final de mes, mira què ha passat i corregeix.

CLAVE

Un pressupost es fa **abans** de gastar i es **revisa** després.

Despesa fixa o variable

Fixa

- Import i periodicitat previsibles
- Exemple: la recàrrega del mòbil
- Més fàcil de preveure

VS

Variable

- La quantia canvia segons el que facis
- Exemple: el berenar o una sortida
- Aquí tens més marge per ajustar

CLAVE

Saldo = ingressos − despeses: **superàvit** si és positiu, **equilibri** si és zero i **dèficit** si és negatiu.

7.2 · CAS · UN MES

El pressupost de la Lucía

PARTIDA	TIPUS	IMPORT
Ingressos (30 + 10)	paga i altres	40 €
Recàrrega del mòbil	fixa	10 €
Berenar	variable	12 €
Oci	variable	10 €
Estalvi	decidit a l'inici	8 €

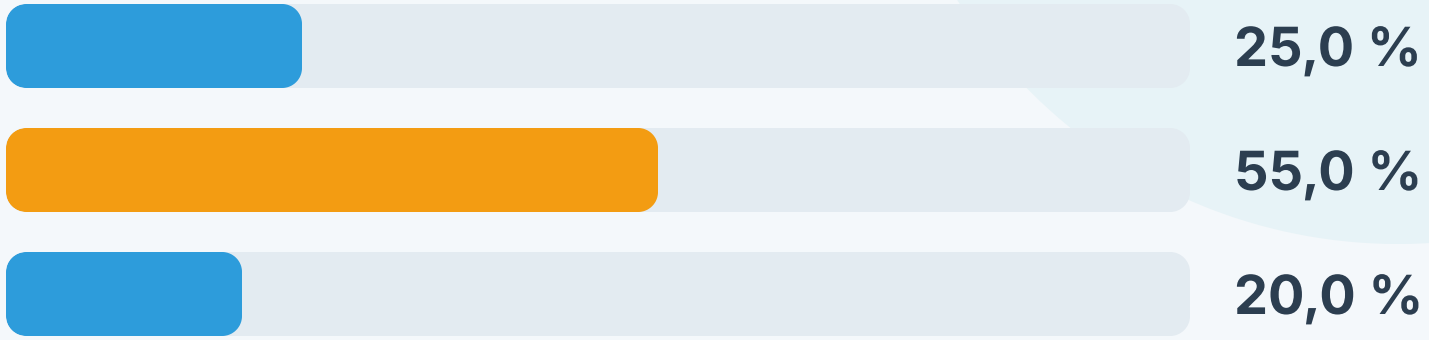
CLAVE

Despeses: 10 + 12 + 10 = 32 €. Saldo: 40 − 32 = **8 €**, que destina sencer a l'estalvi.

7.2 · PERCENTATGE DELS INGRESSOS

On van els diners de la Lucía

Percentatge dels 40 € d'ingressos que va a cada destí.

Font: cas del llibre (dades fictícies).

CLAVE

Més de la meitat són **despeses variables**; només amb els 30 € segurs, el saldo seria **−2 €**.

Tècniques manuals i digitals

Sobres o pots

Reparteixes els diners per destins; quan un sobre es buida, s'ha acabat.

Regla 50/30/20

50 % necessitats, 30 % desitjos, 20 % estalvi: 20, 12 i 8 € amb 40 €.

Full de càlcul

Fa les sumes per tu i et deixa provar el «i si...?».

Aplicacions

Resumeixen els moviments, però classifiquen amb regles que no veus.

CLAVE

La millor és **la que faràs servir**.

Urgent o important?

🔥

Urgent i important

Fes-ho ja: reparar el carregador, la recàrrega del mòbil.

🗓️

Important, no urgent

Planifica-ho: la quota del viatge, el regal d'un amic.

⚡

Urgent, no important

Comprova si cal actuar ara: una samarreta «només avui».

🕒

Ni una cosa ni l'altra

Pot esperar: un refresc de màquina.

CLAVE

Prioritzar té un preu: el **cost d'oportunitat**, allò a què renuncies.

Els comptes del viatge

Viatge de 320 € en 4 mesos

Casa seva en cobreix 200 €. La Lucía ja aparta 8 € al mes.

1. **Quota.** 320 − 200 = 120 €; 120 / 4 = 30 € al mes.
2. **El que falta.** 30 − 8 = 22 € al mes, de retalls o d'ingressos.
3. **Versió A.** Retalla 4 + 8 + 10 = 22 € de recàrrega, berenar i oci: res d'oci en quatre mesos.
4. **Revisió.** A finals d'abril hauria de portar 2 × 30 = 60 € reunits.

✔ **El pressupost no tria per la Lucía: li ensenya què costa cada camí.**

🙋 PREGUNTA PER A LA CLASSE

El Dani ingressa 45 € i gasta 32 €. Vol apartar 8 € per al viatge. Una aplicació diu «et sobren 13 €». Quants diners són realment lliures?

A 5 €

B 13 €

C 8 €

✔️ 45 − 32 − 8 = 5 €: l'aplicació ha comptat com a lliure els 8 € d'estalvi, que ja tenen destí.

REPASO

Idees clau

- **Del pressupost al pla.** Un pla abans de gastar, registrar abans de planificar, resiliència financera, objectius a curt, mitjà i llarg termini.
- **Fixes i variables.** Necessàries i prescindibles, ingressos regulars i irregulars, saldo: superàvit, equilibri, dèficit, l'estalvi no és una despesa.
- **Tècniques.** Sobres o pots, regla 50/30/20: una referència, full de càlcul i aplicacions, una aplicació pot dir lliure un diner ja compromès.
- **Prioritzar.** Necessitat i desig, urgent i important, cost d'oportunitat, decidir amb les xifres al davant.
- **Ajustar.** Retallar, ajornar o buscar ingressos, començar per les prescindibles, fons d'emergència, revisar cada mes.

PER ACABAR

Per pensar

1 Quines tres coses apuntaries durant un mes abans de fer el teu primer pressupost, i què faries amb les despeses formiga?

2 Quina diferència hi ha entre saldo i diners lliures, i per què una aplicació pot confondre'ls?

3 Si un mes no arriben els diners, què retallaries primer i què protegiries sempre? Quina renúncia estàs disposat o disposada a fer?

Ara et toca a tu!

Repassa, practica i comprova el que has après.

📝 **Resum**

✅ **Test**

👆 **Interactius**

Llibre, presentacions, resums i tests gratis a **josesande.com**